

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 23/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Polakovičom, Detvianska 14, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní sp. zn. 47CbR/107/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava III [predtým Okresný súd Bratislava I (ďalej len „mestský/okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 47CbR/107/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietrahov a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 4 000 eur.

2. Podľa čl. XI bodu 4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení jeho dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce“) bola predmetná vec, pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Laššákovej, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce stal členom druhého senátu ústavného súdu.

3. Podľa čl. XI bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 veci patriace do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré boli pridelené sudcom spravodajcom pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto rozvrhu práce,

prerokujú senáty v pôvodnom zložení. Na základe toho rozhodol o ústavnej sťažnosti senát uvedený v záhlaví tohto uznesenia.

4. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ podal 10. mája 2022 (v ústavnej sťažnosti nesprávne uvedený dátum 7. marec 2022, pozn.) na okresnom súde návrh na nariadenie dodatočnej likvidácie spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „spoločnosť“), ako jej bývalý konateľ a spoločník. Spoločnosť bola vymazaná z Obchodného registra Slovenskej republiky ku 23. novembru 2021 *ex offio* podľa § 768s ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) z dôvodu nevykonanej premeny menovitých hodnôt vkladov a základného imania zo slovenskej koruny na menu euro podľa osobitných predpisov ani do 1. decembra 2020. Dôvodom podania návrhu sťažovateľa na nariadenie dodatočnej likvidácie bola skutočnosť, že spoločnosť má v banke účet so stavom 3 000 eur, s ktorým nemôže nakladať.

5. Na základe výzvy okresného súdu z 27. júla 2022 sťažovateľ 5. augusta 2022 uhradil preddavok na likvidáciu v sume 1 500 eur na účet okresného súdu. Pretože okresný súd vo veci jeho návrhu odvtedy nevykonal žiadny úkon, sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 28. júna 2023 označeným ako späťvzatie návrhu na začatie konania a sťažnosť na prietahy v konaní požiadal o vrátenie preddavku na likvidáciu. Okresný súd v upovedomení z 3. augusta 2023 sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť bola vyhodnotená ako dôvodná a opatrením z 2. augusta 2023 bolo nariadené vrátiť sťažovateľovi preddavok.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta prietahy v napadnutom konaní. Okresný súd okrem výzvy na zaplatenie preddavku v jeho veci nekonal. Aj napriek návrhu sťažovateľa na zastavenie konania a jeho sťažnosti na prietahy okresný súd naďalej nekoná a nevrátil mu preddavok na likvidáciu. Je presvedčený, že vyčerpал všetky zákonné možnosti, ako zabezpečiť „rozhodnutie vo veci samej“. Sťažovateľ požaduje aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu dlhotrvajúcej právnej neistoty.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že ich účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 171/2020). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

9. Vo vzťahu k zložitosti veci ústavný súd uvádza, že konanie vo veci dodatočnej likvidácie právnickej osoby spadá pod bežnú rozhodovaciu prax registrového súdu. Po právnej stránke nemožno považovať toto konanie za zložité a ani po skutkovej stránke ústavný súd nezistil nič, čo by bolo spôsobilé objektívne predĺžiť trvanie súdneho sporu. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľa, tento aspekt sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nerozvinul, preto nemožno bez ďalšieho prisvedčiť, že ide o vec s mimoriadnym významom pre jeho ďalšie právne konanie. Napokon, o tom svedčí aj skutočnosť, že návrh na začatie konania pred všeobecným súdom vzal späť.

10. Čo sa týka správania sťažovateľa (či svojím postupom v konaní prispel alebo neprispel ku vzniku prietáhov), sťažovateľ ho bližšie v ústavnej sťažnosti nerozvádza a ani ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti nezistil, že by sťažovateľ k dĺžke konania prispel spôsobom, ktorý by bolo možné považovať za významný z pohľadu celkovej dĺžky napadnutého konania. Na druhej strane je však zo súdneho spisu zrejmé, že preddavok na likvidáciu uhradil sťažovateľ nesprávne, a to na účet okresného súdu. Podľa § 75 ods. 1 ObZ mal byť preddavok na likvidáciu zložený do notárskej úschovy. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že sťažovateľ vlastným pričinením umožnil vymazanie spoločnosti z obchodného registra, čo následne viedlo k problémom s bankou a ne/možnosťou disponovania s účtom spoločnosti. Ako jeden z dvoch bývalých konateľov spoločnosti opakovane nezabezpečil splnenie zákonnej povinnosti vykonať premenu menovitých hodnôt vkladov a základného imania zo slovenskej koruny na menu euro. Táto povinnosť bola prvýkrát uložená ustanovením § 768e ObZ v lehote od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009 s následkom výmazu tzv. „neaktívnej“ spoločnosti z obchodného registra v prípade nesplnenia tejto povinnosti. Opakovane bola táto povinnosť uložená už uvedeným § 768s ObZ.

11. V prejednávanom prípade napadnuté konanie trvá od 10. mája 2022 a ku dňu podania ústavnej sťažnosti (21. septembra 2023) jeho dĺžka nepresahuje štandardnú dĺžku súdneho konania na jednom stupni sústavy súdov (dva až tri roky). Nejde o konanie, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry vyžaduje prednostné vybavenie. Postup okresného súdu nebol optimálny. Po zaslanej výzve sťažovateľovi na zloženie preddavku na likvidáciu je zistené takmer ročné obdobie nečinnosti okresného súdu. Po podaní sťažnosti sťažovateľa na prietahy je vidieť snahu okresného súdu o obnovenie plynulosti konania. Opatrením z 2. augusta 2023 bolo nariadené vrátiť sťažovateľovi preddavok za likvidáciu, ktorý však ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol zrealizovaný z dôvodu chyby v písaní IBAN účtu zo strany okresného súdu.

12. V prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ich ústavný súd odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak sa porušenie tohto základného práva namieta v konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06, IV. ÚS 513/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania.

13. Ústavný súd konštatuje, že zistená nečinnosť okresného súdu však aj vzhľadom na celkovú dĺžku konania a správanie sťažovateľa nedosahuje takú intenzitu, ktorá by nasvedčovala tomu, že došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa úplne absentuje argumentácia, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi postupom okresného súdu v napadnutom konaní a porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ (iba) v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa (kvalifikovane právne zastúpeného) nie sú v súvislosti s namietaným základným právom uvedené ani všeobecné vyjadrenia naznačujúce jeho porušenie zo strany okresného súdu. Pretože táto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa neobsahuje podstatnú náležitosť požadovanú § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde – konkrétne skutkové a právne dôvody, ústavný súd ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

16. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku sa už ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2024

Peter Molnár
predseda senátu